

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па вучэбнай рабоце

А. Д. Есіцкік

29

2016

Рэгістрацыйны № _____ вуч.



Тэорыя літаратуры

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасцей:

1-21 05 01 Беларуская філалогія (па напрамках)

1-21 05 02 Руская філалогія (па напрамках)

1-21 05 04 Славянская філалогія

2016 г.

Вучэбная праграма складзена на аснове адукацыйных стандартаў ОСВО 1-21 05 01-2013, ОСВО 1-21 05 02-2013, ОСВО 1-21 05 04-2013, тыпавай учебнай праграмы “Тэорыя літаратуры”: (рэгістрацыйны № ТД-Д.257/тып., зацверджана 11.12.2012 года) і вучэбных планаў, рэгістрацыйныя № Д21-079/уч., №Д21-080/уч., Д21-081/уч., №Д21з-092/уч., № Д21з-091/уч., № Д21з-089/уч., Д 21з-090/уч., № Д21-088/уч.

СКЛАДАЛЬНІК:

С.В.Шамякіна, старшы выкладчык, кандыдат філалагічных навук

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай тэорыі літаратуры (пракакол № 9 ад 18.05.2016 г.)

Навукова-метадычным саветам Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта
(пракакол № 6 ад 31.05.2016 г.)



ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Курс “Тэорыя літаратуры” падводзіць канцэптуальныя высновы вывучэння літаратуразнаўчых дысцыплін на філалагічных факультэтах дзяржаўных універсітэтаў.

У курсе тэорыі літаратуры галоўным з’яўляецца вывучэнне шматузроўневай структуры літаратурна-мастацкага твора і функцый элементаў (узроўняў), якія яго складаюць.

Тэорыя літаратуры з’яўляецца адкрытай навуковай дысцыплінай, яна звязана з цэлым шэрагам сумежных гуманітарных навук (філасофіяй, культуралогіяй, эстэтыкай, лінгвістыкай, фалькларыстыкай, псіхалогіяй, сацыялогіяй і г.д.), мае свой спецыфічны аб’ект і прадмет даследавання, а менавіта: літаратурна-мастацкі твор, які валодае як уласна тэкставымі (найперш стылёвымі), так і метатэкставымі (пазамастацкімі) параметрамі. Дадзеная дысцыпліна звязана таксама з іншымі спецыяльнымі філалагічнымі дысцыплінамі, такімі як Уводзіны ў літаратуразнаўства, Філасофія літаратуры, Літаратурна-мастацкая дзейнасць.

Курс тэорыі літаратуры мае на мэце даць студэнтам грунтоўныя веды аб найбольш агульных, сутнасных праявах літаратурна-мастацкай творчасці, забяспечыць навуковым апаратам для даследавання літаратурных твораў, які будзе выкарыстоўвацца ў працэсе навучання ўсім літаратуразнаўчым дысцыплінам. Прапанаваны курс утрымлівае асноўныя веды па літаратуразнаўству для спецыяліста-філалога, што забяспечвае фарміраванне акадэмічных і прафесійных кампетэнцый.

Задачы курса:

- даць комплекснае ўяўленне аб найбольш істотных і тыповых з’явах у літаратурна-мастацкай творчасці;
- сістэматызаваць уяўленні студэнтаў аб важнейшых катэгорыях і паняццях сучаснага літаратуразнаўства;
- замацаваць і пашырыць веды па літаратуразнаўчай тэрміналогіі;
- азнаёміцца з асноўнымі прынцыпамі і метадамі навуковага даследавання мастацкай літаратуры;
- сфарміраваць цэласнае ўяўленне аб асаблівасцях сучаснага стану тэарэтыка-літаратурнага дыскурсу і літаратурна-мастацкай прасторы.

Дысцыпліна ўваходзіць у дзяржаўны кампанент цыклу агульнанавуковых і агульнапрафесійных дысцыплін (для дзённай формы навучання) і ў абавязковы кампанент цыклу агульнапрафесійных і спецыяльных дысцыплін (для завочнай формы навучання).

Патрабаванні да ўзроўню засваення дысцыпліны

У выніку вывучэння курса студэнты павінны ведаць:

- спецыфіку аб’екта і прадмета даследавання ў тэорыі літаратуры;
- адрозненні “вобраза” як адмысловай мовы культуры ад “паняцця”, “сістэмы” ад “цэласнасці”;
- сучасную цэласна-антрапалагічную версію структуры мастацкасці, увасобленую ў шматузроўневай мадэлі літаратурна-мастацкага твора;

- прынцыпы ўзаемадзеяння паміж кампанентамі літаратурнага твора;
- заканамернасці літаратурнага працэсу;
- сутнасць праблем, якія тычацца прыроды мастацкай творчасці;
- функцыі літаратуры як інструмента духоўнага ўдасканалення асобы;
- метадалагічныя параметры літаратуразнаўства.

Студэнты павінны **ўмець**:

- адрозніваць інтэрпрэтацыю ад навуковага аналізу літаратурна-мастацкага твора;
- адасабляць “план зместу” твора ад “плана выражэння” (стылю);
- арыентавацца ў тэндэнцыях літаратурнага працэсу;
- кваліфікавана прымяняць крытэрыі мастацкасці.

Студэнты павінны **валодаць**:

- навыкамі стылёвага аналізу літаратурна-мастацкага твора з улікам яго шматузроўневай цэласнасці.

Засваенне вучэбнай праграмы павінна забяспечыць фарміраванне наступных **кампетэнцый** (паводле адукацыйнага стандарту ОСВО 1-21 05 01 -2013):

АК-1. Умець выкарыстоўваць базавыя навукова-тэарэтычныя веды для вырашэння тэарэтычных і практычных зазач.

АК-2. Валодаць сістэмным і параўнальным аналізам.

АК-3. Валодаць даследчымі навыкамі.

АК-4. Умець працаваць самастойна.

АК-5. Быць здольным прадудцыраваць новыя ідэі.

АК-8. Мець навыкі вуснай і пісьмовай камунікацыі.

АК-9. Умець вучыцца, павышаць сваю кваліфікацыю на працягу ўсяго жыцця.

САК-1. Валодаць якасцямі грамадзянскасці.

САК-2. Быць здольным да сацыяльных кантактаў.

САК-3. Валодаць здольнасцю да міжасабовых камунікацый.

САК-5. Быць здольным да крытыкі і самакрытыкі.

ПК-2. Выкарыстоўваць розныя тэхналогіі навучання мове і літаратуры.

ПК-5. Планаваць, арганізоўваць і весці навукова-даследчую працу ў галіне філалогіі.

ПК-7. Выкарыстоўваць у працы сучасныя камп’ютарныя метады збору, апрацоўкі і захавання інфармацыі.

ПК-8. Прадстаўляць вынікі навуковай працы ў адпаведнасці з адпаведнымі патрабаваннямі.

ПК-9. Выкарыстоўваць сучасную методыку рэферавання і рэдагавання тэкстаў.

ПК-10. Карыстацца навуковай і даведачнай літаратурай на беларускай, рускай і замежных мовах.

ПК-11. Выкарыстоўваць сучасную метадалогію лінгвістычных і літаратуразнаўчых даследаванняў, выкарыстоўваць сродкі аўтаматызацыі праектавання, афармляць праектную дакументацыю.

ПК-12. Праводзіць аналіз праектнай дзейнасці ў гуманітарнай сферы, распрацоўваць прапановы па павышэнні эфектыўнасці запланаваных доследаў.

ПК-20. Ажыццяўляць пошук, сістэматызацыю і аналіз інфармацыі па перспектывах развіцця галіны, інавацыйных тэхналогіях, праектах і рашэннях.

Для спецыяльнасці 1-21 05 01 Беларуская філалогія (па напрамках), 2 курс агульная колькасць гадзін, якая адводзіцца на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны, складае 114 гадзін.

Колькасць аўдыторных гадзін складае 52 гадз.

Форма атрымання вышэйшай адукацыі – дзённая.

Размеркаванне аўдыторных гадзін па відах заняткаў:

30 гадз. – лекцыйных;

18 гадз. – практычных;

4 гадз. – КСР.

Заняткі па дысцыпліне праходзяць ў 4-м семестры.

Форма бягучай атэстацыі па вучэбнай дысцыпліне – экзамен (у 4-м семестры).

Для спецыяльнасці 1-21 05 04 Славянская філалогія, 3 курс агульная колькасць гадзін, якая адводзіцца на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны, складае 130 гадзін.

Колькасць аўдыторных гадзін складае 52 гадз.

Форма атрымання вышэйшай адукацыі – дзённая.

Размеркаванне аўдыторных гадзін па відах заняткаў:

30 гадз. – лекцыйных;

18 гадз. – практычных;

4 гадз. – КСР.

Заняткі па дысцыпліне праходзяць ў 6-м семестры.

Форма бягучай атэстацыі па вучэбнай дысцыпліне – экзамен (у 6-м семестры).

Для спецыяльнасцей 1-21 05 01 Беларуская філалогія, 5 курс і 1-21 05 02 Руская філалогія, 5 курс агульная колькасць гадзін, якая адводзіцца на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны, складае 150 гадзін.

Колькасць аўдыторных гадзін складае 16 гадз.

Форма атрымання вышэйшай адукацыі – завочная.

Размеркаванне аўдыторных гадзін па відах заняткаў:

10 гадз. – лекцыйных;

6 гадз. – практычных;

Заняткі па дысцыпліне праходзяць ў 9-10 семестрах.

Формы бягучай атэстацыі па вучэбнай дысцыпліне – экзамен (у 10-м семестры), контрольная работа.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

1. Тэорыя літаратуры як навука і вучэбная дысцыпліна.

Тэорыя літаратуры сярод іншых літаратуразнаўчых дысцыплін. Аб'ект, прадмет, задачы даследавання тэорыі літаратуры. Раздзелы тэорыі літаратуры, іх спецыфіка, прадмет і задачы. Эстэтыка літаратуры. Паэтыка як цэнтральны раздзел тэорыі літаратуры, яго падраздзелы (агульная паэтыка, прыватныя паэтыкі, гістарычная паэтыка, вершазнаўства, прозазнаўства). Тэорыя літаратурнага працэсу. Метадалогія аналізу літаратуры. Тэрміналогія тэорыі літаратуры. Сувязь тэорыі літаратуры з іншымі навукамі.

2. Метадалогія літаратуразнаўства.

Прынцыпы навуковага пазнання: змест паняцця. Галоўныя прынцыпы даследавання літаратурных твораў (эстэтычны, гістарызму, цэласнасці, сістэмнасці, паяднання аналізу з сінтэзам і г.д.). Навуковы метады: змест паняцця. Агульнанавуковыя і спецыяльныя метады. Эмпірычныя метады даследавання. Тэарэтычныя метады даследавання. Спецыфічныя літаратуразнаўчыя метады даследавання. Навуковыя школы ў літаратуразнаўстве. Псіхалагічна-біяграфічны падыход. Кантэкстуальна-культуралагічны падыход. Фармальна-тэксталагічны падыход. Цэласны аналіз літаратурнага твора.

3. Літаратура як від мастацтва.

Класіфікацыі вадаў мастацтва. Месца літаратуры сярод іншых відаў мастацтва. Спецыфіка мастацкай літаратуры. Узаемадзеянне літаратуры з іншымі відамі мастацтва. Функцыі мастацкай літаратуры. Літаратура і іншыя сферы культуры (міфалогія, навука, філасофія, рэлігія). Літаратура і грамадскае жыццё. Агульначалавечае, інтэрнацыянальнае і нацыянальнае ў літаратуры. Народнасць літаратуры. Віды літаратурнай дзейнасці (мастацкая, публіцыстычная, дакументальная, эпістальная, крытыка і г.д.).

4. Эстэтычнае ў літаратуры.

Паняцце эстэтычнага. Эстэтычныя адносіны да рэчаіснасці ў параўнанні з іншымі: геданістычнымі, рацыянальнымі, этычнымі. Цэласнасць як галоўная ўласцівасць і прыкмета эстэтычнага. Аб'ектыўны і суб'ектыўны аспекты эстэтычнага. Эстэтычныя эмоцыі. Катарсіс. Эстэтычны густ. Сувязі эстэтыкі і аксіялогіі. Эстэтычныя каштоўнасці, эстэтычны ідэал. Формы праяўлення эстэтычнага ў мастацтве: прыгожае і ўзвышанае. Развіццё паняцця эстэтычнага ў філасофіі, мастацтвазнаўстве і літаратуразнаўстве. Суадносіны паміж эстэтычным і мастацкім. Суадносіны паміж эстэтычным у мастацтве і ў жыцці. Мастацкасць літаратурнага твора.

5. Пазнавальнае ў літаратуры.

Мастацтва і рэчаіснасць. Пераасэнсаванне з'яў рэчаіснасці ў мастацтве. Мастацтва як другасная рэчаіснасць. Мадэляванне пісьменнікам карціны свету ў літаратурным творы. Пазнавальная функцыя мастацкай літаратуры. Навуковыя тэорыі аб суадносінах мастацтва і рэчаіснасці (тэорыя мімесісу, тэорыя сімвалізацыі, тэорыя тыпізацыі, мастацтва як мадэляванне рэчаіснасці). Адлюстраванне ў мастацтве розных з'яў рэчаіснасці. Тэма і праблема як асноўныя літаратуразнаўчыя катэгорыі, што звязваюць твор з рэчаіснасцю.

6. Светасузіральны аспект літаратуры. Аўтар як суб'ект мастацкай дзейнасці. Аўтар і чытач.

Розныя разуменні паняцця “аўтар” у літаратуразнаўстве. Аўтар як біяграфічная асоба. Аўтар як творчая асоба. Суадносіны пісьменніка як творцы і пісьменніка як рэальнай асобы. Творчая дзейнасць. Натхненне. Тыпы праяўлення аўтарскай суб'ектыўнасці. Аўтар як кампанент тэксту твора. Суадносіны вобраза аўтара ў творы і аўтара як біяграфічнай асобы. Формы прысутнасці аўтара ў тэксце літаратурнага твора. Вобраз аўтара, яго тыпы. Тыпы аўтарскага маўлення. Аўтарская пазіцыя. Ідэйны змест твора. Пафас. Асаблівыя тыпы вобраза-персанажа. Асаблівыя кампазіцыйна-маўленчыя элементы твора. Асаблівасці праяўлення асобы аўтара ў тэксце твора ў залежнасці ад роду літаратуры. Розныя адносіны да катэгорыі аўтарства ў розныя гістарычныя эпохі. Тыпы аўтарства па ступені праяўлення суб'ектыўнага пачатку. Канцэпцыя “смерці аўтара”. Роля чытача ў бытаванні літаратурных твораў: розныя тэндэнцыі ў разуменні. Вобраз чытача ў літаратурным творы. Ананімныя творы, псеўданімы, літаратурныя містыфікацыі. Дапаможныя галіны літаратуразнаўства, звязаныя з даследаваннем біяграфіі і творчасці пісьменнікаў.

7. Тыпалогія літаратурных твораў.

Класіфікацыі тыпаў літаратурных твораў. Род літаратуры як найбольш шырокая катэгорыя ў класіфікацыі літаратурных твораў. Крытэрыі вылучэння родаў літаратуры і іх адрознення паміж сабой. Спецыфіка эпасу, лірыкі і драмы. Эпічнасць, лірычнасць і драматызм. Від і жанр літаратурнага твора: розныя трактоўкі тэрмінаў. Віды эпічных, лірычных і драматычных твораў. Жанравая спецыфіка мастацкай літаратуры. Эпічныя, лірычныя і драматычныя жанры. Міжродавыя і пазародавыя ўтварэнні. Міжжанравыя ўтварэнні. Метажанр і мегажанр: трактоўкі паняццяў у сучасным літаратуразнаўстве. Мастацкі метада: розныя трактоўкі дадзенага паняцця і яго праяў.

8. Мастацкі свет літаратурнага твора.

Мастацкі вобраз, яго асаблівасці. Вобраз і знак. Віды літаратурна-мастацкіх вобразаў паводле прадмету выяўлення. Вобраз-персанаж: трактоўка паняцця. Віды вобразаў-персанажаў. Спосабы і сродкі стварэння вобраза-персанажа.

Партрэт. Псіхалагізм, сродкі стварэння псіхалагізму. Лірычны герой. Вобразы прасторы: локус і пейзаж. Азначэнне, адрозненне паміж сабой, функцыі ў творах. Вобразы прадметнага свету: рэч і інтэр'ер. Азначэнне, адрозненне паміж сабой, функцыі ў творах. Вобразы краіны і народа. Вобразы-тропы, іх тыпы і віды, функцыі ў творах. Віды вобразаў па характары сэнсавай абагуленасці: індывідуальныя, характэрныя, тыповыя, матывы, топасы, архетыпы, міфалагемы. Мікравобразы, макравобразы і мегавобразы. Мастацкая дэталі і падрабязнасць. Прастора і час ў літаратурным творы. Паняцце “хранатоп”. Карціна свету ў літаратурным творы.

9. Структура літаратурнага твора.

Шматузроўневая структура мастацкага твора, твор як сістэма. Фактары, якія абумоўліваюць цэласнасць літаратурнага твора. Змест і форма літаратурнага твора: узаемасувязь. Катэгорыі зместу: тэма, ідэя, праблема, пафас, канфлікт. Іх азначэнні, віды, праявы ў творах. Катэгорыі формы: кампазіцыя, архітэктоніка, мова твора, рытміка-метрычныя асаблівасці. Іх азначэнні, віды, функцыі ў творах. Паняцце “тэкст”. Змястоўна-фармальныя катэгорыі: сюжэт, стыль. Кампаненты сюжэту. Фактары і кампаненты стылю.

10. Стыль пісьменніка і стылёвыя плыні ў літаратуры.

Паняцце стылю: розныя трактоўкі. Фактары і кампаненты стылю. Індывідуальны стыль пісьменніка і стылёвая плынь. Найбольш значныя стылёвыя плыні ў гісторыі літаратуры. Стылёвы аналіз літаратурна-мастацкага твора.

11. Літаратурны працэс.

Паняцце пра літаратурны працэс. Літаратурныя эпохі. Літаратурная пераемнасць і літаратурныя ўплывы. Традыцыі і наватарства ў літаратуры. Літаратурны напрамак і літаратурная плынь: сутнасць паняцця. Літаратурныя школы. Мастацкія напрамкі ў гістарычным развіцці: час узнікнення, асноўныя прадстаўнікі, спецыфіка зместу і формы. Барока. Класіцызм і асветніцтва. Сентыменталізм. Рамантызм. Рэалізм, плыні рэалізму. Мадэрнізм, плыні мадэрнізму. Постмадэрнізм. Развіццё мастацкай літаратуры на сучасным этапе. Літаратурныя іерархіі і рэпутацыі. “Высокая” і масавая літаратура, белетрыстыка.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТКА
для спецыяльнасцей 1-21 05 01 Беларуская філалогія, 2 курс і
1-21 05 04 Славянская філалогія, 3 курс дзённая форма навучання

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін			Колькасць гадзін КСР	Матэрыяльнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя, метадычныя дапаможнікі і інш)	Літаратура	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя (семінарыя) заняткі	Іншае				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Усяго аўдыторных гадзін па дысцыпліне: 52. 3 іх:	30	18		4			
1.	Тэорыя літаратуры як навука (2 гадз.)	2				Курс лекцый, падручнік, табліцы, схемы	2; 5-8; 13; 14; 18; 19; 22; 23; 25; 27; 33; 35	Вуснае апытванне
2.	Метадалогія літаратуразнаўства (8 гадз.)	6			2	Курс лекцый, камп'ютар. прэзентацыі, табліцы	11; 12; 18; 19; 21; 27; 30; 33; 35; 48; 51; 52	
2.1.	Прынцыпы навуковага даследавання літаратурных твораў	2						Вуснае апытванне
2.2.	Метады даследавання літаратурных твораў: агульнанавуковыя эмпірычныя і тэарэтычныя	2						Вуснае апытванне
2.3.	Спецыфічныя літаратуразнаўчыя метады даследавання. Навуковыя школы ў літаратуразнаўстве	2						Вуснае апытванне
2.4.	Цэласны аналіз літаратурнага твора				2			Пісьмовая

								кантрольная работа
3.	Літаратура як від мастацтва (2 гадз.)		2			Падручнік, камп'ют. прэзентацыі, аўдыё-відэазапісы	3; 4; 5; 6; 7; 8; 10; 11; 12; 13; 14; 18; 19; 22; 23; 25; 27; 45; 49; 66	Падрыхтоўка дакладаў і прэзентацый
4.	Эстэтычнае ў літаратуры (6 гадз.)	6				Курс лекцый, падручнік, камп'ютар. прэзентацыі	3; 5; 7; 8; 10; 12; 13; 19; 22; 27; 41; 58	
4.1.	Сутнасць і змест паняцця эстэтычнага	2						Вуснае апытванне
4.2.	Формы праяўлення эстэтычнага ў мастацтве	2						Вуснае апытванне
4.3.	Суадносіны паміж эстэтычным і мастацкім. Крытэрыі мастацкасці літаратурнага твора	2						Вуснае апытванне
5.	Пазнавальнае ў літаратуры (2 гадз.)	2				Курс лекцый, падручнік, тэксты літ. твораў	3; 6; 13; 14; 19; 23; 27; 29	Вуснае апытванне
6.	Светасузіральны аспект літаратуры. Аўтар як суб'ект мастацкай дзейнасці. Аўтар і чытач (8 гадз.)	8				Курс лекцый, падручнік, камп'ютар. прэзентацыі	3; 7; 12; 13; 19; 21; 22; 27; 28; 50; 54; 66	
6.1.	Розныя разуменні паняцця “аўтар” у літаратуразнаўстве.	2						Вуснае апытванне
6.2.	Формы прысутнасці аўтара ў тэксце літаратурнага твора	2						Вуснае апытванне
6.3.	Тыпы і формы аўтарства	2						Вуснае апытванне
6.4.	Роля чытача ў бытаванні літаратурных твораў	2						Вуснае

								апытванне
7.	Тыпалогія літаратурных твораў (4 гадз.)	2	2			Курс лекцый, падручнік, тэксты літаратурных твораў, табліцы, схемы	2; 4; 5; 6; 7; 8; 9; 12; 13; 14; 18; 19; 20; 22; 23; 24; 25; 26; 27; 29; 30; 39; 60	
7.1.	Класіфікацыі тыпаў літаратурных твораў: род, від, жанр, метажанр, метад.	2						Вуснае апытванне
7.2.	Жанрава-відавая спецыфіка літаратурных твораў		2					Падрыхтоўка дакладаў і прэзентацый, выкананне вусных і пісьмовых практ.зад.
8.	Мастацкі свет літаратурнага твора (6 гадз.)	4	2			Курс лекцый, падручнік, камп'ютар. прэзентацыі, табліцы, тэксты літ. твораў	2; 4-8; 11-14; 18-20; 22; 23; 25; 27; 28; 32; 40; 42; 49; 51; 53; 57; 61-64	
8.1.	Мастацкі вобраз, яго асаблівасці	2						Вуснае апытванне
8.2.	Віды літаратурна-мастацкіх вобразаў паводле прадмету выяўлення	2						Вуснае апытванне
8.3.	Вобразы-тропы і мастацкія дэталі		2					Падрыхтоўка дакладаў, выкананне вусных і

								пісьмовых практ.зад.
9.	Структура літаратурнага твора (8 гадз.)		6		2	Падручнік, тэксты літаратурных твораў	1; 2; 4-7; 9; 12-27; 31; 34-38; 43; 44; 46; 47; 54-56; 59; 65; 67	
9.1.	Змест і форма літаратурнага твора. Катэгорыі зместу		2					Падрыхтоўка дакладаў
9.2.	Катэгорыі формы літаратурна-мастацкага твора		2					Падрыхтоўка дакладаў
9.3.	Вершазнаўства. Структура вершаванага твора				2			Пісьмовая кантрольная работа
9.4.	Шматузроўневая структура літаратурна-мастацкага твора		2					Выкананне вусных і пісьмовых практ.зад.
10.	Стыль пісьменніка і стылёвыя плыні ў літаратуры (2 гадз.)		2			Падручнік, тэксты літ. твораў	2, 3, 5, 7, 19, 22, 27, 54, 56, 65	Падрыхтоўка дакладаў і прэзентацый
11.	Літаратурны працэс (4 гадз.)		4			Падручнік, табліцы, тэксты літ. твораў	3; 5-8; 12- 14; 18-20; 22; 25; 27; 33; 39	
11.1	Літаратурны працэс: асноўныя тэрміны і паняцці		2					Падрыхтоўка дакладаў і прэзентацый
11.2	Літаратурныя напрамкі ў гістарычным развіцці		2					Падрыхтоўка дакладаў і прэзентацый

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТКА
для спецыяльнасцей 1-21 05 01 Беларуская філалогія, 5 курс і
1-21 05 02 Руская філалогія, 5 курс
завочная форма навучання

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін			Колькасць гадзін КСР	Магэрыяльнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя, метадычныя дапаможнікі і інш)	Літаратура	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя (семінарскія) заняткі	Іншае				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Усяго аўдыторных гадзін па дысцыпліне: 16. 3 іх:	10	6					
1.	Тэорыя літаратуры як навука (2 гадз.)	2				Курс лекцый, падручнік, табліцы, схемы	2; 5-8; 13; 14; 18; 19; 22; 23; 25; 27; 33; 35	Вуснае апытванне
2.	Метадалогія літаратуразнаўства (2 гадз.)	2				Курс лекцый, камп'ютар. прэзентацыі, табліцы	11; 12; 18; 19; 21; 27; 30; 33; 35; 48; 51; 52	Вуснае апытванне
3.	Літаратура як від мастацтва (2 гадз.)	2				Падручнік, камп'ют. прэзентацыі, аўдыё-відэазапісы	3; 4; 5; 6; 7; 8; 10; 11; 12; 13; 14; 18; 19; 22; 23; 25; 27; 45; 49; 66	Вуснае апытванне
4.	Эстэтычнае ў літаратуры (2 гадз.)	2				Курс лекцый,	3; 5; 7; 8;	Вуснае

						падручнік, камп'ютар. прэзентацыі	10; 12; 13; 19; 22; 27; 41; 58	апытванне
5.	Светасузіральны аспект літаратуры. Аўтар як суб'ект мастацкай дзейнасці. Аўтар і чытач (2 гадз.)	2				Курс лекцый, падручнік, камп'ютар. прэзентацыі	3; 7; 12; 13; 19; 21; 22; 27; 28; 50; 54; 66	Вуснае апытванне
6.	Тыпалогія літаратурных твораў (2 гадз.)		2			Курс лекцый, падручнік, тэксты літаратурных твораў, табліцы, схемы	2; 4; 5; 6; 7; 8; 9; 12; 13; 14; 18; 19; 20; 22; 23; 24; 25; 26; 27; 29; 30; 39; 60	Падрыхтоўка дакладаў, выкананне вусных і пісьмовых практ.зад.
7.	Мастацкі свет літаратурнага твора (2 гадз.)		2			Курс лекцый, падручнік, камп'ютар. прэзентацыі, табліцы, тэксты літ. твораў	2; 4-8; 11- 14; 18-20; 22; 23; 25; 27; 28; 32; 40; 42; 49; 51; 53; 57; 61-64	Падрыхтоўка дакладаў, выкананне вусных і пісьмовых практ.зад.
8.	Структура літаратурнага твора (2 гадз.)		2			Падручнік, тэксты літаратурных твораў	1; 2; 4-7; 9; 12-27; 31; 34-38; 43; 44; 46; 47; 54-56; 59; 65; 67	Падрыхтоўка дакладаў, выкананне вусных і пісьмовых практ.зад.

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

СПІС ЛІТАРАТУРЫ

Падручнікі, вучэбныя дапаможнікі і слоўнікі:

1. Андреев, А. Н. Лекции по теории литературы. Целостный анализ литературного произведения. Учебное пособие. / А.Н. Андреев; Белорусский государственный университет. – Минск, 2012. – 144 с. – Деп. в БГУ 09.08.2012, № 000309082012 – Режим доступа: <http://elib.bsu.by/handle/123456789/14157>
2. Андреев, А.Н. Теория литературы. Утверждено Министерством образования Республики Беларусь в качестве учебника для студентов высших учебных заведений по филологическим специальностям. В 2 ч. Ч. 1. Художественное произведение. – Минск: Изд-во Гревцова, 2010.
3. Андреев, А.Н. Теория литературы. Утверждено Министерством образования Республики Беларусь в качестве учебника для студентов высших учебных заведений по филологическим специальностям. В 2 ч. Ч. 2. Художественное творчество. – Минск: Изд-во Гревцова, 2010.
4. Бельскі, А.І., Кароткі У.Г., Навуменка П.І., Тарасюк Л.К., Шамякіна Т.І. Беларуская літаратура. XI-XX стагоддзі. Дапаможнік для школ, ліцэяў, гімназій, ВНУ. – Мінск: Аверсэв, 1999. – С.337-400.
5. Введение в литературоведение: учебник / Н.Л. Вершинина, Е.В. Волкова, А.А. Илюшин и др.; Под общ. ред. Л.М. Крупчанова. – М.: Изд-во Оникс, 2005.
6. Введение в литературоведение / Учебник / под ред. Поспелова Г.Н. – М, 1976.
7. Введение в литературоведение: учебник для студ. высш. учеб. заведений / Чернец Л.В., Хализев В.Е., Эсалнек А.Я. и др.; под ред. Л.В.Чернец. – 3-е изд., испр. и доп. – М.: Издательский центр “Академия”, 2010.
8. Волков, И.Ф. Теория литературы: Учеб. пособие для студентов и преподавателей. – М.: Просвещение, Владос, 1995.
9. Квятковский, А. Поэтический словарь. – М.: «Советская энциклопедия», 1966.
10. Краткий словарь по эстетике: кн. для учителя / под ред. М. Ф. Овсянникова. – М.: Просвещение, 1983. – 223 с.
11. Крупчанов, Л.М. Теория литературы: учебник. – М.: ФЛИНТА: Наука, 2012.
12. Литературная энциклопедия терминов и понятий / Под ред. А.Н. Николюкина. Ин-т научн. информации по общ. наукам РАН. – М.: НПК «Интелвак», 2003.
13. Литературный энциклопедический словарь / Под общ. ред. В.М. Кожевникова, П.А. Николаева. Редкол.: Л.Г. Андреев, Н.И. Балашов, А.Г. Бочаров и др. – М.: Сов. Энциклопедия, 1987.

14. Пospelов, Г.Н. Теория литературы: Учебник для университетов. – М.: Высш. школа, 1978.
15. Поэтический словарь. – М.: ЛУч, 2008.
16. Рагойша, В.П. Беларускае вершаванне: вучэб.-метад. дапам. – Мінск: БДУ, 2010.
17. Рагойша, В.П. Паэтычны слоўнік. – 3-е выд., дапрац. і дапоўн. – Мінск, Беларуская навука, 2004.
18. Рагойша, В. Тэорыя літаратуры ў тэрмінах: дапам. – Мн.: “Беларуская Энцыклапедыя”, 2001.
19. Рагойша, В.П., Кенька, М.П., Марозава, Т.А. Уводзіны ў літаратуразнаўства: вучэб. дапам. У 2 ч. – Мінск: БДУ, 2010.
20. Словарь литературоведческих терминов. / Ред.-сост.: Л.М.Тимофеев и С.В.Тураев. – М.: Просвещение, 1974.
21. Современное зарубежное литературоведение: энциклопедический справочник / Под ред. И.П.Ильина, Е.А. Цургановой. – М.: Интрада, 1996.
22. Теория литературы: учеб. пособие для студ. филол. фак. высш. учеб. заведений: В. 2 т. / Под ред. Н.Д. Тмарченко. – М.: Изд-ский центр «Академия», 2004.
23. Тимофеев, Л.И. Основы теории литературы. Учебное пособие для студентов пед. ин-тов. Изд.5-е, испр. и доп. – М.: Просвещение, 1976.
24. Томашевский, Б.В. Теория литературы. Поэтика: учеб. пособие. – М.: Аспект Пресс, 2003.
25. Федотов, О.И. Основы теории литературы. Учебное пособие для студ. высш. учебн. заведений: В 2 ч. – М.: Гуманит. Изд. Центр ВЛАДОС, 2003.
26. Фесенко, Э.Я. Теория литературы: учебное пособие. – М., 2005.
27. Хализев, В.Е. Теория литературы. Учебник. – М.: Высш. школа, 1999.

Спецыяльныя даследаванні:

28. Андреев, А. Н. Персоноцентризм в классической русской литературе XIX в. Диалектика художественного сознания. Научная монография. / А.Н. Андреев; Белорусский государственный университет. – Минск, 2012. – 388 с. – Деп. в БГУ 10.08.2012, № 000710082012 – Режим доступа: <http://elib.bsu.by/handle/123456789/14162>
29. Аристотель. Поэтика // Соч.: В 4 т. / АН СССР. Ин-т философии. – М., 1983. – Т.4. – С.645-680.
30. Барт, Р. Введение в структурный анализ повествовательных текстов / Р. Барт // Нулевая степень письма / Р. Барт / пер. с фр. / составитель, науч. редактор, автор предисловия и комментариев Г. К. Косиков. – М.: Академический проект, 2008. – 431 с. – (Философские технологии).
31. Барт, Р. От произведения к тексту // Р. Барт. Избранные работы. Семиотика, поэтика. – М.: Прогресс, 1989. – С.413-423.
32. Бахтин, М.М. Формы времени и хронотопа в романе: Очерки по исторической поэтике / М. М. Бахтин // Вопросы литературы и эстетики / М. М. Бахтин. – М., 1975. – С. 234-407.

33. Бройтман, С. Н. Историческая поэтика: учеб. пособие / С. Н. Бройтман. – М.: РГГУ, 2001. – 320 с.
34. Валгина, Н. С. Теория текста: учеб. пособие / Н. С. Валгина. – М.: Логос, 2003.
35. Веселовский, А.Н. Историческая поэтика. – М.: Высшая школа, 1989.
36. Веселовский, А. М. Поэтика сюжетов / А. М. Веселовский // Мерлин и Соломон: избранные работы. – М.: ЭКСМО-Пресс; СПб.: Terra Fantastica, 2001.
37. Виноградов, В. В. О языке художественной литературы / В.В. Виноградов / ред. С. Гиждец, Ф. Кузьмин. – М.: Государственное изд-во худ. литературы, 1959.
38. Виноградов, В. В. О теории художественной речи / В. В. Виноградов / послесл. Д. С. Лихачёва. – М.: Высшая школа, 1971.
39. Волков, И.Ф. Творческие методы и художественные системы. – М.: Искусство, 1989. – 2-е изд.
40. Галанов, Б. Живопись словом. Портрет. Пейзаж. Вещь / Б. Галанов. – М.: Советский писатель, 1974.
41. Гегель, Г.В.Ф. Эстетика: В 3-х т. – М.: Искусство, 1968 – 1971.
42. Гинзбург, Л.Я. О литературном герое. – Л.: Советский писатель, 1979.
43. Гиршман, М.М. Ритм художественной прозы. – М.: Советский писатель, 1982.
44. Гончаров, Б. П. Проблема художественного целого и системность стилового анализа / Б. П. Гончаров // Теория литературных стилей. Современные аспекты изучения / ред. коллегия: Н. К. Гей [и др.] – М.: Наука, 1982. – С. 228 - 256.
45. Дремов, А. Специфика художественной литературы / А. Дремов. – М.: Просвещение, 1964.
46. Жук, І.В. Пераічны тэкст: дынаміка рытмавага існавання. – Гродна, 2003. – 234 с.
47. Жураўлёў, В.П. Структура твора. – Мн.: Навука і тэхніка, 1978.
48. Зарубежная эстетика и теория литературы XIX-XX вв. Трактаты, статьи, эссе. Под ред Г.К. Косикова. – М., 1987.
49. Кожин, В. В. Художественное творчество как «мышление в образах» / В. В. Кожин // Вопросы литературы. – М.: Гос. изд-во худ. лит, 1959. – № 10. – С. 186 - 211.
50. Корман, Б.О. Итоги и перспективы изучения проблемы автора / Б. О. Корман // Страницы истории русской литературы. – М., 1971. – С. 199-207.
51. Кухаренко, В. А. Интерпретация текста: учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по спец. № 2103 «Иностр. яз.» / В. А. Кухаренко. – 2-е изд., перераб. – М.: Просвещение, 1988.
52. Маслова, В. А. Филологический анализ поэтического текста / В.А. Маслова. – Минск., 1999.
53. Мелетинский, Е.М. О литературных архетипах. – М., 1994. Ч. 1.

54. Пospelов, Г.Н. Проблемы литературного стиля. – М.: Изд. Моск. ун-та, 1970.
55. Пospelов, Г.Н. Целостно-системное понимание литературных произведений // Г.Н. Пospelов. Вопросы методологии и поэтики. Сб. ст. – М.: МГУ, 1983. – С.138-172.
56. Соколов, А.Н. Теория стиля. – М.: Искусство, 1968.
57. Теория литературы. Основные проблемы в историческом освещении. Образ, метод, характер / Ю. Б. Бореев [и др.] / ред. коллегия: Г. Л. Абрамович [и др.]. – М.: Из-во Академии наук СССР, 1962.
58. Тюпа, В.И. Художественность литературного произведения: Вопросы типологии. – Красноярск: Изд. Краснояр. ун-та, 1987.
59. Храпченко, М. Б. Язык художественной литературы / М. Б. Храпченко // Контекст. 1984. Литературно-теоретические исследования / ред. коллегия: Н. К. Гей, П. В. Палиевский, В. Р. Щербина. – М.: Наука, 1986. – С. 3 - 57.
60. Чернец, Л.В. К методологии изучения литературных жанров // Литературный процесс: Сб. под ред. Г.Н. Пospelова. – М.: МГУ, 1981. – С.202-216.
61. Шамякіна, С.В. Мастацкі вобраз як дынамічная сістэма / С.В. Шамякіна // Мова-Літаратура-Культура: матэрыялы VI Міжнар. навук. канф., Мінск, 28-29 кастр. 2010 г. У 2 ч. Ч. 2 / Беларус. Дзярж. Ун-т. – Мінск: Выд. цэнтр БДУ, 2011. – С. 181-186.
62. Шамякіна, С.В. Сістэмнасць кампанентаў змястоўнай структуры рэчыўных вобразаў (на матэрыяле беларускіх чарадзейных казак) / С.В. Шамякіна // Весці НАН Беларусі. Серыя гуманітарных навук. – Мінск, “Беларуская навука”, 2011. - №2, С.101-105.
63. Шамякіна, С. Структурнасць мастацкага вобраза і яго ўспрыманне чытачамі / С. Шамякіна // Рэгіянальнае, нацыянальнае і агульнаадукацыйнае ў славянскіх літаратурах: матэрыялы Міжнар. навук. чытанняў да 85-годдзя з дня нараджэння І. Навуменкі; Гомель, 7-8 кастр. 2010 г. / рэдкал.: І.Ф. Штэйнер [і інш.]. – Гомель: ГДУ імя Ф.Скарыны, 2010. – С. 355-360.
64. Шамякіна, С.В. Тыпалогія і структура аб’ектных мастацкіх вобразаў (на матэрыяле беларускіх чарадзейна-фантастычных казак) / С.В. Шамякіна / Аўтарэфэрат дысертацыі на атрыманне вуч. ступені к. філал. н. па спец. 10.01.08 – Тэорыя літаратуры. Тэксталогія; 10.01.09 – фалькларыстыка. – Мінск, 2013. – 26 с.
65. Шкловский, В.Б. Искусство как приём. Связь приёмов сюжетосложения с общими приёмами стиля // В.Б. Шкловский. О теории прозы. – М.: Советский писатель, 1983. – С.9-62.
66. Юнг, К.Г. Психология и поэтическое творчество // К.Г. Юнг. Собр. соч. Т.15 Феномен духа в искусстве и науке. – М: Ренессанс, 1992. – С.121-153.
67. Юрэвіч, У. Слова і вобраз. Назіранні над мовай мастацкага твора / У. Юрэвіч. – Мінск.: Дзяржаўнае выдавецтва БССР. Рэдакцыя мастацкай літаратуры, 1961.

ПРЫКЛАДНЫ ПЕРАЛІК ЗАДАННЯЎ КІРУЕМАЙ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ СТУДЭНТАЎ

Асноўныя падыходы да арганізацыі самастойнай работы студэнтаў

Формаі арганізацыі кіруемай самастойнай работы студэнтаў з'яўляюцца:

- вывучэнне і канспектаванне навуковай і вучэбнай літаратуры па тэматыцы дысцыпліны;
- работа са слоўнікавай і даведачна-энцыклапедычнай літаратурай;
- падрыхтоўка вучэбных паведамленняў і прэзентацый, дакладаў на семінарскіх занятках;
- пошукавая дзейнасць у даведачна-бібліяграфічных аддзелах бібліятэк;
- напісанне тэматычных дакладаў, рэфератаў, дыскусійных разважанняў на асобныя тэмы курса;
- выкананне даследчыцкіх і творчых заданняў;
- выкананне хатніх кантрольна-практычных заданняў з іх вуснай абаронай на занятках.

Тэматыка кіруемай самастойнай работы студэнтаў

1. Структура вершаванага літаратурнага твора

Мэта работы: прадэманстраваць веды па вершазнаўству, навыкі аналізу вершаваных літаратурна-мастацкіх твораў, уменне вызначаць розныя аспекты зместу і формы твораў.

Аб'ект даследавання: вершаваныя творы.

Форма работы: пісьмовая работа.

Заданне: Зрабіць рытмічную схему прыведзенага ў заданні верша. Прааналізаваць рытміка-метрычныя асаблівасці дадзенага верша, яго рыфміку, стровіку, фоніку і паэтычны сінтаксіс. Вызначыць жанр.

2. Цэласны аналіз літаратурнага твора.

Метады даследавання мастацкай літаратуры.

Мэты работы: Прадэманстраваць навыкі практычнага аналізу літаратурна-мастацкіх твораў (з пункту гледжання тэорыі літаратуры), выкарыстання розных метадаў даследавання, разуменне цэласнасці мастацкага твору і яго шматузроўневай структуры.

Аб'ект даследавання: любы літаратурны твор.

Форма работы: пісьмовая работа.

Заданне:

1. Зрабіць цэласны аналіз літаратурнага твора. Павінна быць прааналізавана як мага больш складнікаў твора (тэматыка, ідэйны змест, сюжэт, кампазіцыя, стыль, мастацкія вобразы і г.д.) і прасочана іх узаемадзеянне.

2. Пры напісанні работы неабходна вытрымаць важнейшыя прынцыпы даследавання літаратурных твораў (цэласнасці, сістэмнасці, паяднання аналізу з сінтэзам і г.д.) і выкарыстаць як мінімум 3-4 розных метады даследавання (агульнанавуковых і спецыяльных літаратуразнаўчых).

ПЕРАЛІК РЭКАМЕНДУЕМЫХ СРОДКАЎ ДЫЯГНОСТЫКІ

Для кантролю якасці адукацыі па вучэбнай дысцыпліне “Тэорыя літаратуры” выкарыстоўваюцца наступныя сродкі дыягностыкі:

- вуснае апытванне падчас заняткаў;
- пісьмовыя кантрольныя работы;
- хатнія пісьмовыя заданні з вуснай прэзентацыяй на занятках;
- складанне рэфератаў па асобных раздзелах дысцыпліны;
- выступленне студэнтаў на семінарскіх занятках па распрацаваных імі тэмах;
- выніковая форма атэстацыі: вусны экзамен.

Ацэнка вынікаў вывучэння дысцыпліны праводзіцца ў адпаведнасці з крытэрыямі ацэнкі ведаў і кампетэнцый студэнтаў, выкладзеных у лісце Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь № 21-04-1/105 ад 22.12.2003 г. і ў адпаведнасці з Палажэннем аб рэйтынгавай сістэме ацэнкі ведаў па дысцыпліне ў Беларускай дзяржаўным універсітэце (загад рэктара БДУ № 382-ОД ад 18.08.2015 г.).

ПЕРАЛІК ПРАКТЫЧНЫХ ЗАНЯТКАЎ

для спецыяльнасцей 1-21 05 01 Беларуская філалогія, 2 курс і

1-21 05 04 Славянская філалогія, 3 курс

дзённая форма навучання

Літаратура як від мастацтва (2 гадзіны)

Класіфікацыі відаў мастацтва. Адрозненні літаратуры ад іншых відаў мастацтва. Функцыі літаратуры. Літаратура і грамадскае жыццё: узаемадзеянне, узаемаўплыў. Агульнаадукацыйнае, інтэрнацыянальнае і нацыянальнае ў літаратуры. Народнасць літаратуры. Віды літаратурнай дзейнасці. Этапы творчага працэсу.

Жанрава-відавая спецыфіка літаратурных твораў (2 гадзіны)

Від і жанр літаратурнага твора: розныя трактоўкі тэрмінаў. Віды эпічных, лірычных і драматычных твораў. Жанравая спецыфіка мастацкай літаратуры. Эпічныя, лірычныя і драматычныя жанры. Міжродавыя і пазародавыя ўтварэнні. Міжжанравыя ўтварэнні.

Вобразы-тропы і мастацкія дэталі (2 гадзіны)

Вобразы-тропы, іх тыпы і віды, функцыі ў творах. Мікравобразы, макравобразы і мегавобразы. Мастацкая дэталі і падрабязнасць: азначэнне, адрозненні, віды і функцыі ў творах.

Змест і форма літаратурнага твора. Катэгорыі зместу (2 гадзіны)

Змест і форма літаратурнага твора, іх узаемасувязь. Катэгорыі зместу: тэма, ідэя, праблема, пафас, канфлікт. Сюжэт і фабула. Галоўныя і дапаможныя кампаненты сюжэта. Віды сюжэтаў. Кампазіцыя сюжэта.

Катэгорыі формы літаратурных твораў (2 гадзіны)

Кампазіцыя, формы кампазіцыі, кампазіцыйныя прыёмы. Архітэктоніка, будова тэксту ў залежнасці ад роду літаратуры. Мова твора, роля слоўнай формы ў спецыфіцы літаратурных твораў. Рытміка-метрычныя асаблівасці літаратурных твораў. Проза і паэзія як два тыпы арганізацыі мастацкага маўлення.

Шматузроўневая структура літаратурна-мастацкага твора (2 гадзіны)

Шматузроўневая структура літаратурнага твора. Узаемасувязь, узаемапрапаненне ўзроўняў твора. Літаратурны твор як сістэма. Фактары, якія абумоўліваюць цэласнасць літаратурнага твора.

Стыль пісьменніка і стылёвыя плыні ў літаратуры (2 гадзіны)

Паняцце стылю: розныя трактоўкі. Фактары стылю. Кампаненты стылю. Індывідуальны стиль пісьменніка, роля дадзенай катэгорыі ў гісторыі літаратуры. Паняцце “стылёвая плынь”, яго суадносіны з паняццямі “стыль” і “літаратурны напрамак”. Найбольш значныя стылёвыя плыні ў гісторыі літаратуры. Стылёвы аналіз літаратурна-мастацкага твора.

Літаратурны працэс: асноўныя тэрміны і паняцці (2 гадзіны)

Паняцце пра літаратурны працэс. Літаратурныя эпохі. Літаратурная пераемнасць і літаратурныя ўплывы. Традыцыі і наватарства ў літаратуры. Літаратурны напрамак і літаратурная плынь: сутнасць паняцця. Літаратурныя школы. Літаратурныя іерархіі і рэпутацыі. “Высокая” і масавая літаратура, белетрыстыка.

Літаратурныя напрамкі ў гістарычным развіцці (2 гадзіны)

Асноўныя літаратурныя напрамкі, іх асаблівасці, пісьменнікі-прадстаўнікі напрамку: барока, плыні барока (рококо, куртуазны маньерызм); класіцызм; сентыменталізм; рамантызм; рэалізм, плыні рэалізму (асветніцкі, крытычны, сацыялістычны, магічны і г.д.); мадэрнізм, плыні мадэрнізму (сімвалізм, імпрэсіянізм, імажынізм, футурызм і г.д.); постмадэрнізм. Асаблівасці літаратурнага працэсу на сучасным этапе.

ПЕРАЛІК ПРАКТЫЧНЫХ ЗАНЯТКАЎ

для спецыяльнасцей 1-21 05 01 Беларуская філалогія, 5 курс і

1-21 05 02 Руская філалогія, 5 курс

завочная форма навучання

Тыпалогія літаратурных твораў (2 гадзіны)

Класіфікацыі тыпаў літаратурных твораў. Род літаратуры як найбольш шырокая катэгорыя ў класіфікацыі літаратурных твораў. Спецыфіка эпосу, лірыкі і драмы. Віды эпічных, лірычных і драматычных твораў. Эпічныя, лірычныя і драматычныя жанры. Міжродавыя і пазародавыя ўтварэнні. Міжжанравыя ўтварэнні. Мастацкі метад: розныя трактоўкі дадзенага паняцця і яго праяў.

Мастацкі свет літаратурнага твора (2 гадзіны)

Мастацкі вобраз, яго асаблівасці. Вобраз і знак. Віды літаратурна-мастацкіх вобразаў паводле прадмету выяўлення. Вобразы-тропы, іх тыпы і віды, функцыі ў творах. Віды вобразаў па характары сэнсавай абагуленасці. Мікравобразы, макравобразы і мегавобразы. Мастацкая дэталі і падрабязнасць.

Структура літаратурнага твора (2 гадзіны)

Змест і форма літаратурнага твора, іх узаемасувязь. Катэгорыі зместу. Сюжэт і фабула. Сюжэт, канфлікт і кампазіцыя: узаемадзеянне. Галоўныя і дапаможныя кампаненты сюжэту. Кампазіцыя, формы кампазіцыі, кампазіцыйныя прыёмы. Архітэктоніка, будова тэксту ў залежнасці ад роду літаратуры. Мова твора, роля слоўнай формы ў спецыфіцы літаратурных твораў. Разнастайныя лексічныя пласты ў літаратурных творах, асаблівасці і мэты іх выкарыстання (сінонімы, антонімы, лексіка абмежаванага ўжытку і г.д.). Рытміка-метрычныя асаблівасці літаратурных твораў. Проза і паэзія як два тыпы арганізацыі мастацкага маўлення. Шматузроўневая структура літаратурнага твора.

**ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ
ПА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ
З ІНШЫМІ ДЫСЦЫПЛІНАМІ СПЕЦЫЯЛЬНАСЦІ**

Назва вучэбнай дысцыпліны, з якой патрабуецца ўзгадненне	Назва кафедры	Прапановы аб зменах у змесце вучэбнай праграмы па вучэбнай дысцыпліне	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацавала вучэбную праграму (з указаннем даты і нумара пратакола)
Гісторыя беларускай літаратуры	Гісторыі беларускай літаратуры	Няма	Зацвердзіць. Праатакол № 9 ад 18.05.2016 г.
Сучасная беларуская літаратура	Беларускай літаратуры і культуры	Няма	Зацвердзіць. Праатакол № 9 ад 18.05.2016 г.
Асновы літаратурна-мастацкай дзейнасці	Беларускай літаратуры і культуры	Няма	Зацвердзіць. Праатакол № 9 ад 18.05.2016 г.
Уводзіны ў літаратуразнаўства	Тэорыі літаратуры	Няма	Зацвердзіць. Праатакол № 9 ад 18.05.2016 г.
Тэксталагія	Тэорыі літаратуры	Няма	Зацвердзіць. Праатакол № 9 ад 18.05.2016 г.
Філасофія літаратуры	Тэорыі літаратуры	Няма	Зацвердзіць. Праатакол № 9 ад 18.05.2016 г.

**ЗМЭНЫ І ДАПАЎНЕННІ ДА ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ
ПА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ
на _____ / _____ вучэбны год**

№№ п/п	Змены і дапаўненні	Падстава

Вучэбная праграма перагледжана і адобрана на пасяджэнні кафедры
тэорыі літаратуры (пратакол № 9 ад 18. 05. 2016 г.)

Загадчык кафедры

(ступень, званне)

(подпіс)

(ініцыялы, прозвішча)

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Дэкан факультэта / Заг. агульнауніверсітэцкай кафедры

(ступень, званне)

(подпіс)

(ініцыялы, прозвішча)